

МОЛОДИЙ КОММУНАР

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рівняння XV
№ 59 (1851)

ВІВТОРОК, 14 травня 1974 року

Ціна 2 коп.

У ЦЕНТРАЛЬНОМУ КОМІТЕТІ КПРС І РАДІ МІНІСТРІВ СРСР

Центральний Комітет КПРС і Рада Міністрів СРСР прийняли постанову «Про заходи по забезпеченню збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів у 1974 році».

З метою своєчасного і високоякісного проведення збирання врожаю, виконання і перевиконання плану замінок зерна та інших продуктів землеробства і забезпечення їх вивозу і збереження Центрального Комітету КПРС і Ради Міністрів СРСР зобов'язали ЦК Компартії, Ради Міністрів союзних республік, міністерство сільськогосподарського СРСР, міністерство меліорації і водного господарства СРСР, Союзсільгосптехніку, міністерство заготівель СРСР, міністерство харчової промисловості СРСР, міністерство легкої промисловості СРСР, міністерство м'ясної і молочної промисловості СРСР, крайові, обласні і районні комітети партії, Ради Міністрів автономних республік і виконкоми місцевих Рад депутатів тру-

дящих, місцеві сільськогосподарські органи, керівники колгоспів, радгоспів і заготівельних організацій забезпечити своєчасну підготовку колгоспів, радгоспів, заготівельних і транспортних організацій до збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів у 1974 році.

Центральний Комітет КПРС і Рада Міністрів СРСР висловили впевненість, що партійні, радянські, сільськогосподарські, профспілкові і комсомольські організації, колгоспи та радгоспи, промислові підприємства і транспортні організації зможуть всі заходи до того, щоб забезпечити проведення збирання врожаю без втрат, заготівлю необхідної кількості кормів, виконання і перевиконання народногосподарських планів і соціалістичних зобов'язань по продажу державі зерно та інших сільськогосподарських продуктів.

У колгоспі імені Шевченка Новоукраїнського району повсякчас турбуються про якісний ремонт техніки. Нині тут уже доставили на лінійку готовності всі комбайни.

На фото: молоді механізатори закінчують ремонт комбайну «Інвал».

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

СВІЖІ в пам'яті дні роботи XVII з'їзду Ленінського комсомолу. Дні, кожен з яких став незабутньою за своїм значенням сторінкою історії для всіх членів Спілки, для всіх юнаків і дівчат країни.

Виступ на з'їзді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва юні сприйняли як конкретну програму до дій в житті і праці.

Зустріч з комсомольцями різних поколінь, присвячена 50-річчю присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна, виявилась в урочисту демонстрацію спадкоємності членів Ленінської Спілки. Резолюція по звітній доповіді ЦК ВЛКСМ широко накреслила завдання для 34 мільйонів комсомольців Країни Рад.

В постанові бюро ЦК ВЛКСМ «Про організаційно-політичну роботу комітетів комсомолу по виконанні завдань, висунутих у привітанні ЦК КПРС, промові товариша Л. І. Брежнєва, рішенні XVII з'їзду ВЛКСМ», опублікованій в пресі, про це сказано: «Комсомольським організаціям сконцентрувати свої зусилля на ще більш активній участі комсомольців і молоді у виконанні рішень XXIV з'їзду КПРС, завдань, поставлених у Зверненні ЦК КПРС до партії, до радянського народу, успішному здійсненні завдань визначального року п'ятиріччя, планів дев'яти п'ятиріччя».

Ще напередодні 1974 року і під час Всесоюзних комсомольських зборів «Ударною працею і відмінним навчанням ознаменуємо визначальний рік п'ятиріччя» багато комсомольсько-молодіжних колективів, окремих комсомольців і молодих виробничників прийняли напружені зустрічні плани. Вже підсумки першого кварталу констатували ус-

ДО НАС — КОМСОМОЛЬСЬКИЙ КЛИЧ

них у виконанні цих завдань. На заводі «Червона зірка», наприклад, із 19 комсомольсько-молодіжних колективів, які працюють за програмою зустрічних планів, три вже виконали п'ятирічні завдання. Бригади верстатників Надії Щербань із МСЦ № 4, формувальників Івана Іванова із ливарного цеху сірого чавуну і слюсарів Віктора Анолішнікова з МСЦ № 1 наближаються до цього рубежу. Решта — теж йдуть із напередженням своїх устальних планів.

Приклад молодих червонозорівців не поодинокий в області. Він характерний для багатьох підприємств і господарств, де на високому рівні перебуває організація соціалістичного змагання. Ось чому, як пікоди, перед комітетами комсо-

молу сьогодні постає завдання вдосконалити форми організації і ведення трудового змагання молоді області, залучати молодих робітників і хліборобів до конкретної і практичної участі у швидкому впровадженні у виробництво досягнень науки і передового досвіду, широко популяризувати гласність і порівняння результатів праці, під соціалі-

стичного змагання тримати під регулярним контролем. Ця вимога набуває виключного значення у зв'язку з виходом Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по забезпеченню збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів у 1974 році» для сільських комітетів комсомолу.

У наході за високі темпи на робочих місцях юнаки і дівчата повинні залишатися добравними господарями, піклуватися про марку своєї продукції. «Боротьба за якість» — наголосив у виступі на XVII з'їзді ВЛКСМ Л. І. Брежнєв. — повинна пронизати всі сторони нашої діяльності — йдеться про матеріальне виробництво чи про створення духовних цінностей, виховання дітей чи

про сферу обслуговування. Де б не працювала людина, вона повинна пишатися результатами своєї праці».

Досвід успішної боротьби за якість продукції мають чимало комсомольських організацій області. Висока культура землеробства в комсомольсько-молодіжних тракторних бригадах Новоукраїнського, Малишківського, Новоукраїнського, Ульянівського, Бобринського районів — це яскрава праця молодих механізаторів. Державний Знак якості виробів Кіровоградської швейної фабрики, сіваки заводу «Червона зірка», зироби Кіровоградської кондитерської фабрики — в цих досягненнях чималий вклад комсомольців і молоді підприємств. Досвід успішної боротьби за якість повинен стати владбанням усіх комсомольських організацій Кіровоградщини. В цехах, на ділянках, в бригадах і ланках мають діяти комсомольські пости якості, при комітетах — штаби якості. Кожному факту появи браку давати справжній громадський білі! Тільки так боротьба за якість стане справою загальнокомсомольською.

Робочий календар твій, юний друже, підійшов до середини другого кварталу. Працюєш ти за ним, чи далеко пішов вперед, програмою для тебе є прискорити завершення планів п'ятиріччя. Таке спрямування дає тобі XVII з'їзд Ленінського комсомолу.

● В Кіровограді відбулась товариська зустріч з футболу. Команда майстрів другої ліги класу «А» «Зірка» зустрічалася із збірною командою ветеранів радянського футболу. В команді гостей грали такі відомі футболісти як Щегольков, Островський, Мансшин, Біба, Стрельцов, Сабо, Бишовець та інші. Матч закінчився з рахунком 1:0 на користь господарів поля.

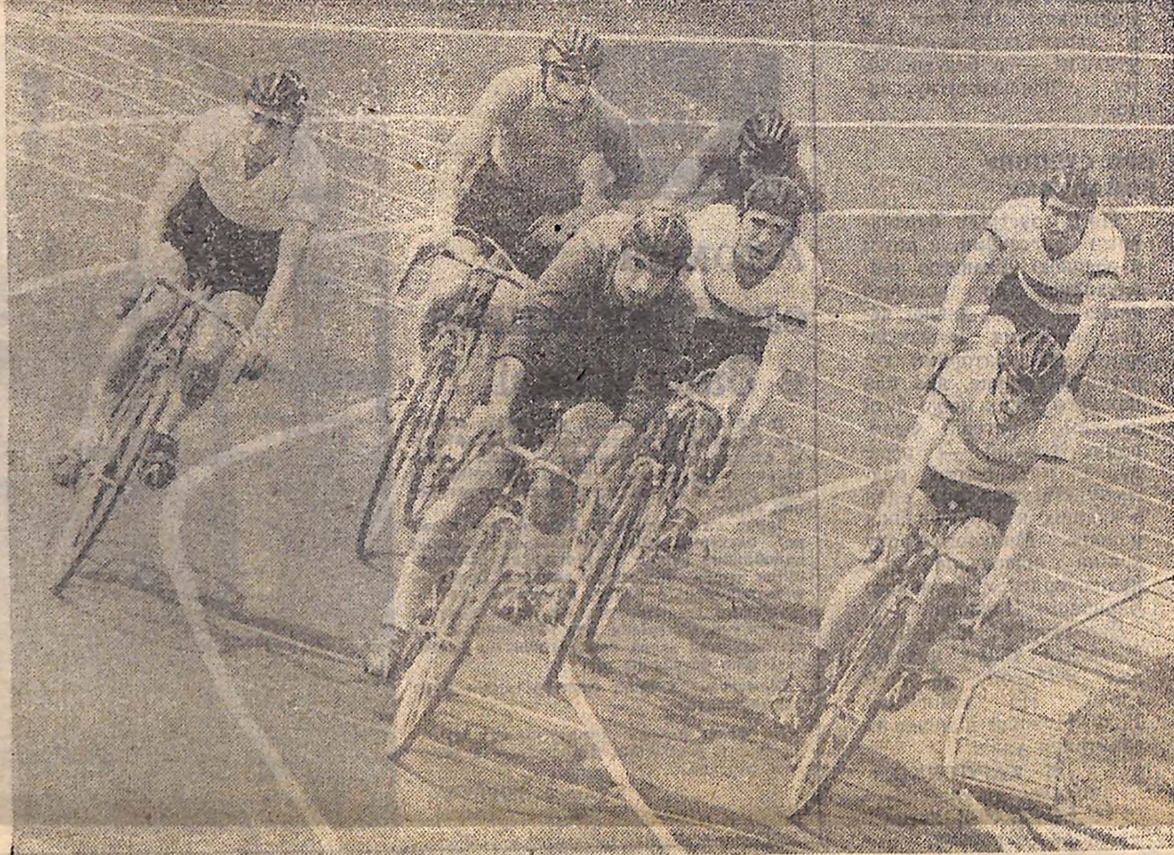
Посидинок кращого шахіста 1973 року А. Карпова і екс-чемпіона світу Б. Спаського, який тривав більше місяця, протікав у напруженій боротьбі.

Обдарований лєнінградський гросмейстер А. Карпов, на думку шахових спеціалістів, росте не лише від турніра до турніра, але навіть від партії до партії. Його гра з Спаським викликала загальне захоплення. Карпов показав уміння глибоко, продумано вирішувати стратегічні завдання, чітко маневрувати і точно розігрувати ендшпілі. Його усталена майстерність захисту давно відома, а тепер яскраво виявилась майстерність Карпова у наступі.

Півфінальні поєдинки закінчилися. На черзі — фінал. Він визначить, хто в наступному році гратиме матч з чемпіоном світу Р. Фішером — А. Карпов чи В. Корчной?

СТАДІОН СПОРТКЛУБУ «ЗІРКА». В ДЕНЬ ВІДКРИТТЯ ІХ МІСЬКОЇ СПОРТАДИ ТУТ ТРИВАЛИ ПОКАЗОВІ ВИСТУПИ ГІМНАСТИВ, ЛЕГКОАТЛЕТІВ, ВЕЛОСИПЕДИСТІВ, АВІАМОДЕЛІСТІВ. НА ЗНАЙКУ МАСТЕРІСТІ МІРЯЮТЬСЯ ВЕЛОСИПЕДИСТИ.

Фото В. КОВПАКА.

НА ПЕРШИЙ погляд, робота коваль-штампувальника здається надто простою: він має нагріти заготовку в печі, вкласти її у штамп, включити прес, зняти і відкласти готову деталь. Проте, щоб стати висококваліфікованим майстром, потрібно вивчити властивості металів, уміти швидко ліквідувати несправності штампів. І це нелегко зробити. Коваль-штампувальнику доводиться виготовляти деталі різного розміру, нагрівати їх до певної температури. Перегрів — «згорить» багато металу, недогрів — метал погано куватиметься. Спеціальних термометрів для виміру заготовок не має і ковалі роблять це на «око». Вміння визначити температуру без значних похибок, приходиться із досвідом.

Коли я прийшов до ковальсько-пресового цеху, в професії коваль-штампувальника мене прибило саме бажання робити метал м'яким і податливим, хоч це й нелегко. Придивляючись до роботи старших товаришів, зрозумів: для високопродуктивної роботи необхідно навчитися виконувати всі операції з мінімальними

затратами сил та часу. Минув чотири роки, перш ніж відчув, що твердо оволодів усіма премудростями професії. І скажу відверто: радий, що став ковалем-штампувальником, що знайшов те місце, де можу принести країні найбільше користі.

УВАГА: ДОСВІД

АВТОРИТЕТ ЯКОСТІ

НА СВОЄ робоче місце звик приходити на хвилині 20 раніше до початку зміни. Знайомлюся із завданням, цікавлюсь, як працює піч, чи потрібно лагодити штамп, прес. Правильно розташувати необхідний інструмент, тару із заготовками і тару для деталей — це теж виграти час. Наприклад, заготовки кладу на стіл на мінімальній віддалі від штампів, так, щоб інші заготовки теж було брати зручно. І ще звик

перед початком роботи перевірити прес. Проганяю повзуни 2—3 рази холосту. Виготовивши 5—6 контрольних деталей, обов'язково перевіряю їх по шаблону. Якщо все правильно, то знаю, що браку закриті всі заслонки. І ось тоді вже приступаю до роботи.

Останнім часом намагаюся максимально сумішати окремі види робіт. При згинанні деталей, наприклад, під час холостого ходу повзуна навчився правою рукою знімати готову деталь із нижнього штампів, а лівою одночасно перекладати іншу деталь з верхнього штампів у нижній. Це дає можливість проводити операції майже вдвічі швидше. Зростає і продуктивність праці, знизилася собівартість продукції, а змішані норми виконую не менш, ніж на 180 процентів.

Мене, як групокомсорга, хвилює питання, щоб передові методи роботи опанували всі члени нашого комсомольсько-молодіжного колективу. І саме над цим ми нині працюємо.

М. НЕЧЕТ,

коваль-штампувальник ковальсько-пресового цеху заводу «Червона зірка».

Думки, відгуки, рецензії.

НЕЗАБУТНІ ДОРОГИ ПАРТИЗАНСЬКІ

Героїчною сторінкою в історії Великої Вітчизняної війни увійшла знаменна перемога, здобута нашою армією на південному крилі радянсько-німецького фронту влітку, восени 1943 і на початку зими 1944 років. В боях за Дніпро і в далішніх бойових операціях радянської війська завдали тоді великої поразки головним силам групи ворожих армій «Південь».

У цій випущеній позитивом України книзі «ПАРТИЗАН. ДНІПРО» кандидат історичних наук, письменник Павло Автономов показує масовий героїзм сотень Радянської Армії, партизанів, підпільників у тій віковій битві.

У доброту ідей, зокрема, про взаємодію партизанських загонів з частинами Радянської Армії, про силу упеври в перемогу війська, що їх вважали партизанські загони С. А. Ковалюка, С. В. Рудька, О. М. Сабурова, О. Ф. Федорова, М. І. Пушкова.

У розділі «Піч-опіч з танкетками» автор розповідає про записки бої на Кіровоградському напрямі, де на південь від Кременчука наступали 53-й і 5-й гвардійські армії 2-го Українського фронту.

І тут, — ідеться у виданні, — істотно допомогли радянським військам подані народні месники. Бойові дії регулярних частин підтримували своїми ударами з тилу кіровоградські партизанські загони І. Д. Діброва, П. А. Дубового, М. П. Кришталю, Ф. Ю. Яковлева, І. М. Боровикова.

«Газета «Правда», — згадує автор, — у номері за 11 грудня опублікувала операції кіровоградських партизанів як такі, що «дезорганізували ворожу оборону і готували для радянських військ плацдарм для удару по залізничному вузлу Знам'янки».

В цих боях партизанам особливо важко довелося брати село Плоске, гаризон якого складався з двох батальйонів ворожої піхоти. Народні месники загону імені Ворошилова № 2 (командир Старанін), знаючи, що цей населений пункт пильно охороняється, вдалися до тактичних маневрів. Уночі 50 партизанів, групами по 5—8 чоловік, пробралися у село і сконалися в хлівах, на горіщах. Ударну їх силу становили двісті бійців, які, розділившись на дві групи, атакували село з Чутинського лісу. Бійці іншої групи, скориставшись тим, що ворог усе свою увагу зосередив на першій партизанській групі, почали просуватися в центр села. Ударили по гітаріях і партизани, які пробралися у село вночі. Приголомшені наступом з трьох боків, фашисти відступили від Плоского, залишивши на полі бою близько 150 своїх солдатів і офіцерів, 25 автомашин, 70 павід з майном.

В районі Дмитрівського лісництва перебували в цей час штаби партизанського з'єднання і 31-ї танкової бригади, яка провдалася далеко в тил ворога й зустрілася з партизанами. Штаб одержав повідомлення про рух до лісництва великої ворожої колони.

«Було, — читаємо в книзі далі, — прийнято рішення атакувати ворога. Керував цією операцією талановитий партизанський командир І. Д. Діброва. Опинившись в оточенні, окупанти почали безладно відстрілюватися. У цьому бою вони втратили близько 400 солдатів і офіцерів, 65 гітаріях потрапили в полон. Було розгромлено обоз з 250 павід, розбито 120 автомашин, захоплено 350 коней, 3 гармати, 7 мінометів, чимало військового спорядження».

СЕЛО Дмитрівка було важливим пунктом оборони ворога на підступах до Знам'янки. Саме тому на його захист фашисти кинули чималі сили піхоти, 14 танків, 8 самохідних гармат і значну кількість артилерії та мінометів. І все ж, перевага ворога в живій силі і техніці не стала серйозною перешкодою для 800 партизанів і чотирьох танків, що підтримували їх.

Після втрати Дмитрівки фашисти особливо посилювали оборону Знам'янки, яка була для них важливим стратегічним пунктом, воротами до Кіровограда.

«Де б не діяли партизанські загони — робить загальний висновок П. Автономов, — всюди вони пропалали сталеву витримку, мужність, обізнаність у партизанській тактиці, уміння в надзвичайно складних умовах завдавати ворогові дошкільних ударів, скоювали його чималі сили».

Книга «Партизани. Дніпро» написана живою, дохідливою мовою на основі архівних документів і спогадів безпосередніх учасників подій, ілюстрована багатьма фотографіями тих, хто брав участь у битві за визволення Правобережної України.

А. ДРІТІЛІЙ

капітан у відставці

Активісти ДКСМ в Толбухіні

Днями на Кіровоградщині завітали група болгарської молоді — секретарі комсомольських організацій промислових підприємств дружнього Толбухіньського округу. Очолює їх перший секретар Толбухіньського міського комсомолу Георгій Донеєв.

Перед відвіданням Кіровограда наші болгарські друзі побували в Києві на святкуванні Дня Перемоги. В обласному центрі їх тепло зустріли на заводі «Червона зірка» — в парткомі вручили пам'ятні значки, а після огляду цехів відбулась ділова розмова з бригадирами комсомольсько-молодіжних бригад, де йшла мова про організацію змагання між молодими робітниками Толбухіні та червонозорівцями.

Відвідали гості і міста — Знам'янку, де зустрілись з працівниками локомотивного депо, Світловодськ, побували на Кременчуцькій ГЕС імені 50-річчя Великого Жовтня, Морозівському вуглерозрізі. Ознайомились з експонатами музеїв радянсько-болгарської дружби.

Сьогодні гостей з НРВ знову приймає Кіровоград. Вони зустрінуться в обкомі ЛКСМУ з комсомольським активом, а в льотно-штурманському училищі — з болгарськими і радянськими курсантами.

ПРО СТЕПОВУ РОМАНТИКУ

Його зустріли бурхливими оплесками, а потім з великою цікавістю прислухалися до кожного слова. І то не дивно: перед юнаками, початку юних механізаторів радгоспу «Ігульський», один з кращих кукурудзівників району. Минувало року країна відзначала його працю орденом Трудового Червоного Прапора.

Директор училища Б. Є. Медведєв тепло подякував хліборобу за його слово. На закінчення Г. Ф. Нужикий відповів на запитання учнів.

М. КАРПЕНКО,
викладач Ігульського СПТУ № 4 Устихівського району.

(Продовження. Початок в газетах за 9, 11, 18 квітня та 7, 11 травня).

1930 рік — на «Червоній зірці» було вироблено стільки машин, скільки їх виробляли всі 117 заводів сільгоспмашинбудування дореволюційної України.

1931 рік, березень — побудовано заводський радіовузол, і щоденно почали випускати заводську багатотиражну газету «Сівалка».

1931 рік, грудень — завод виконав перший п'ятирічний план за 3 роки. Випущено сільгоспмашин на 245,5 мільйона карбованців.

1932 рік — на заводі працювало близько 8,5 тисячі робітників.

1933 рік — внаслідок завершення реконструкції кубатура заводських приміщень в 10 разів перебільшила об'єм приміщень дореволюційного заводу.

1935 рік, вересень — початок стахановського руху на заводі. Першими стахановцями були комуністи: ливарник К. К. Столяренко, пресувальник В. О. Кирилов, столяр І. С. Давиденко, токарі комсомольської бригади С. Лук'яненко і С. Гайворонський.

1936 рік, серпень — червонозорівці відрахували у фонд допомоги народному фронтові Іспанії від 0,5 до 1 процента місячного заробітку.

1939 рік — колектив заводу переміг у Всесоюзному соціалістичному змаганні підприємства своєї галузі і завоював перехідний Червоний прапор Наркомату середнього машинобудування СРСР.

1940 рік — на заводі працювало понад 12 тисяч робітників, обсяг виробництва заводу складав 10 процентів загальносоюзного випуску сільгоспмашин і в 41 раз перевищував рівень 1913 року.

1941 рік, початок — на заводі 67 процентів робітників були стахановцями і ударниками. Підпри-

ємству вручено перехідний Червоний прапор Наркомату.

1941 рік, 23 червня — мітинги в цехах заводу в зв'язку з віроломним нападом німецьких фашистів на нашу Вітчизну.

1941 рік, початок липня — в народне ополчення записалося 2837 робітників заводу, в тому числі 832 жінки.

1941 рік, 5 серпня — початок фашистської окупації міста Кіровограда.

1942 рік, наприкінці — патріотичні підпільні диверсійні групи діяли на «Червоній зірці».

1943 рік, грудень — спроба окупантів вигнати робітників заводу в рабство до фашистської Німеччини.

1944 рік, початок — окупанти підірвали завод, з 95 тисяч квадратних метрів виробничих площ повністю було зруйновано 83,5 тисяч квадратних метрів.

1944 рік, 8 січня — війська II Українського фронту визволили місто Кіровоград.

1944 рік, кінець квітня — відновили роботу ряд цехів заводу, виробляли продукцію для фронту.

1944 рік, кінець — на заводі працювало 1500 чоловік, виробничий план перевиконано у півтора рази.

1945 рік — завод виготовив 1421 сівалку.

Далі буде.

Атомна електростанція в Закавказзі

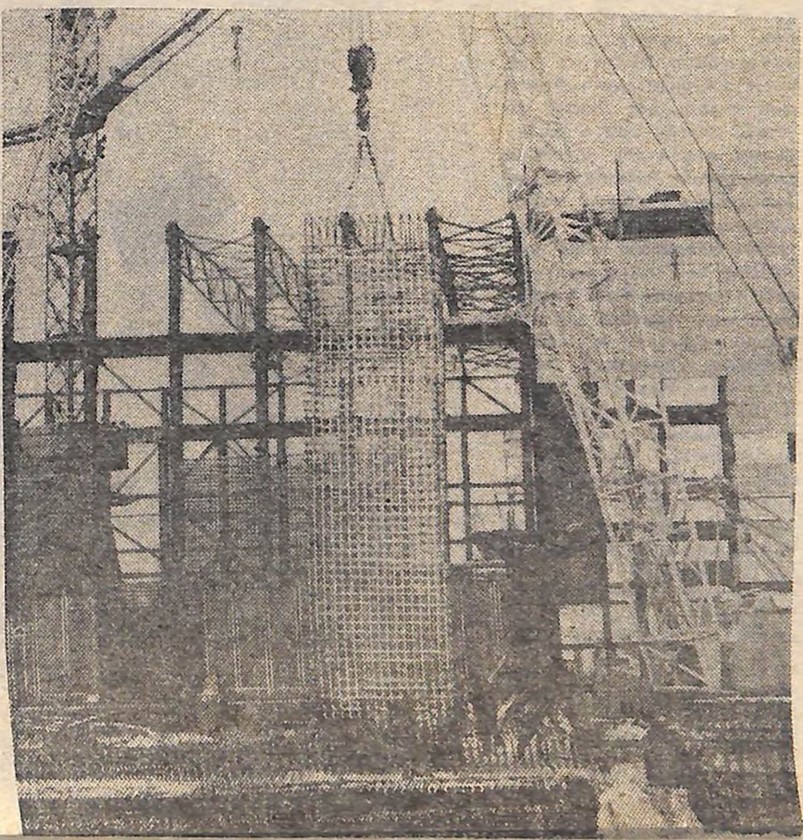
В Аратській долині, неподалік від міста Брєвана, будується перша в Закавказзі атомна електростанція — одне з найбільших будівництв дев'ятої п'ятирічки. В 1975 році її перша черга дасть промислового струму.

Зараз на будівництві Вірменської атомної електростанції здійснюється головний виробничий корпус і 150-метрова вентиляційна труба. Піднялись каркаси будівель фільтрувального блоку, котельної, масломазутного господарства та інші корпуси. Будівельні матеріали дає збудований тут же бетонний завод продуктивністю 152 тисячі тонн бетону на рік.

Вірменська атомна електростанція буде розширюватись.

На фото: монтаж арматури каркасу реакторного відділення Вірменської атомної електростанції.

Фото А. ГОРЯЄВА.
(АФН).

ПРИРОДА: тисо

ФІЛЬМ «Кому потрібен цей Васюк?» не можна дивитись без хвилювання. Тисячу разів правий його автор Сергій Володимирович Образцов, підкреслюючи, що нам потрібні сміливі, мужні, добрі, тільки не жорстокі люди. Ці якості не народжуються, не виникають стихійно, а виховуються.

Трапляються випадки, коли школярі «полюють» за тваринами з допомогою рога, лувів, палиць. «Всяке вбивство... тварини паносить моральні збитки насамперед тому, хто вбиває, і тим, хто його оточує», — справедливо відзначає радянський письменник Ігор Акімускін, чий книжечки про тварин на прилавках не затримуються.

Хіба не захоплювались ми вчинком учнів — братів Кривошочових, які мало не поплачували власним життям за врятування... горобця (журнал «Огонек», № 3 за 1974 р.). Їх благородство, мужність, наполегливість допомогли перемогти. Таких прикладів можна навести безліч.

Пенсіонер — кіровоградець Василь Петрович Левицький віддав будівництво на дачі, поки не підросли пташенята і не вилетіли з гнізда, яке знайшли в штабелі цегли. Незабутня дружба з лосем у мисливця Петра Володимировича Кришевича із села Бережнівка. І це не лише незвичайні факти. Просто — годівниця на балконі або на присадибній ділянці, виспані на видному місці крихти хліба у важкий зимовий час — все то кращі зразки любові до природи.

ДОБРОТУ—
ВИХОВУЮТЬ

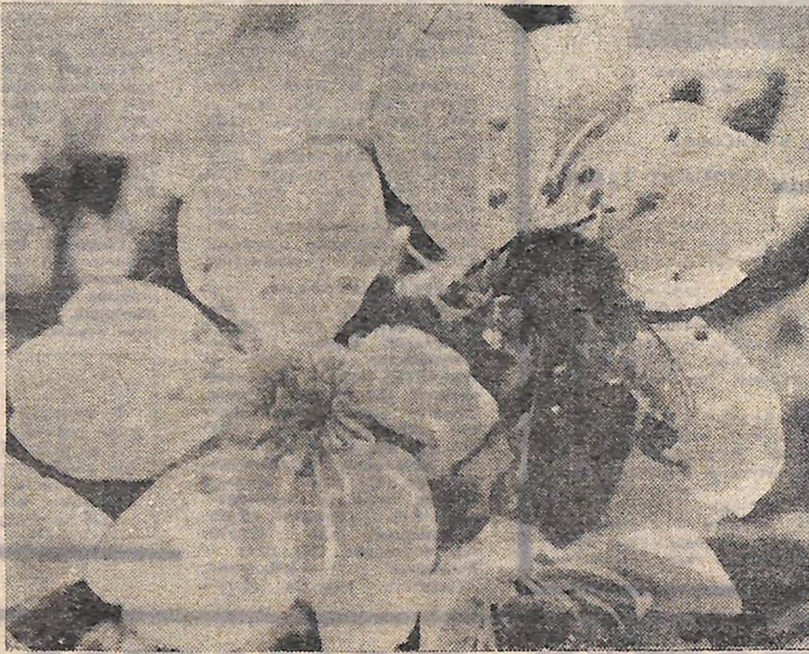
Суворий її закон — покалічена чи хвора тварина стає здобиччю хижаків або ж гине. Траплялося б так і з малюм косулі Борсю, який не добрий, чуйний люди села Губівки. У нього була пошкоджена нога. Щоб легше пізнавати Борсю, одягли йому червоний нашийник. Недавно

Борсю привезли до Кіровограда, влаштували на обласній станції юних натуралістів, оточили увагою і турботою.

На вулиці Пугачова, де розташована станція юнатів, завжди можна зустрітись з її працелюбними малесенькими господарями, побачити їх вихованців: косуль, лисицю, їжачка Хомку, кроликів різних порід, пернатих. Кожне відвідування дає багато нового, цікавого, радісного. Це справжня школа доброти і чуйності. Такі почуття виховує любов до природи.

М. НОЖНОВ.

На фото: травневий цвіт.
Фото С. ФЕДЕНКА.

Люди, події, час

З НАРОДНИХ
ДЖЕРЕЛ

● 13 ТРАВНЯ — 125 РОКІВ
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ПИСЬМЕННИКА ПАНАСА
МИРНОГО
(П. Я. РУДЧЕНКА)

В тихому Миргороді на Полтавщині 1849 року в сім'ї дрібного урядовця народився хлопчик. Час, коли прийшов він у життя, не відзначався бурхливими подіями, та навіть у тихому повітовому містечку чувся гарячий пульс демократичної думки, і все частіше ночами, то тут, то там будив людей стукіт кінських копит і важке гупання у ворота: то жандарми вели обшуки.

Маленький Панас ріс допитливим і мисливим: спостерігаючи життя, втаював свою внутрішню силу, бо не кожному відкривається бажання добра й справедливості, щоб виступити на широкому шляху людського звершення. Закінчивши Гадяцьке повітове училище і не маючи змоги продовжувати освіту, Панас Рудченко йде на чиновницьку службу. Скромна посада, скромний образ життя. А ввечері у вікні подовгу не згасає вогник. Книжки В. Бєлінського і М. Чернішевського, Т. Шевченка і М. Добролюбова — це було те життя, до якого прагнуло, яким насправді жило серце майбутнього письменника. Світлогляд Панаса Мирного формувалося під впливом революційно-демократичної літератури, і вже перші літературні спроби вказували на неабияке обдарування Панаса Рудченка, на його вміння змалювати навколишнє життя без прикрас, реалістично, точно, хвилююче.

Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні», написаний разом з братом І. Біликом приніс і визнання, і славу для Панаса Мирного. Та Панас Рудченко, як і завжди, справно ходив уранці на службу, і ніхто із співробітників і не здогадувався, що то одна особа — Рудченко і Мирний...

Панас Мирний як письменник залишив велику скарбницю творів. Тут і соціально-психологічні романи «Позія», і невеличкі оповідання, повісті «Лихі люди», «Голосна воля» і ряд комедій і драм «Перемудрий», «Згуба», «Лимерівна». Видатний письменник дожив до часів Радянської влади, і життя його — це життя героїв його книг, які несли в собі великий заряд соціальної напруги, боролися і зростали в боротьбі.

НА
ТРАДИЦІЙНИЙ
ЗВІТ

● В урочистій обстановці у неділю, в приміщенні Палацу культури імені Жовтня відкрилася XV театральна весна.

Самодіяльні драматичні колективи області приїхали до Кіровограда на традиційний звіт перед глядачем. З кожним роком збільшується число аматорів сцени, зростає майстерність самодіяльних художніх колективів, до свого репертуару вони включають все складніші драматичні твори, які знаходять широкий відгук серед глядачів. Цей рік особливо радісний і приємний для культурної області. Напередодні Першого травня їм було вручено перехідний Червоний прапор Міністерства культури УРСР і Республіканського комітету профспілки працівників культури за досягнуті успіхи в соціалістичному змаганні області республіки в 1973 році.

На XV театральну весну самодіяльні колективи привезли новий репертуар. В основному це п'єси наших сучасних драматургів — «Люди в шинелях» І. Рачади, «Тривожний світанок» Л. Сидельникова, «Співаючі гітари» Л. Штейна, «Коли сходило сонце» Є. Кравченка, «Трибунал» О. Макайонка та інші.

22 самодіяльних колективи візьмуть участь у цього річної театральній весні. Серед них — самодіяльний народний колектив Олександрійського та Бобринецького Будинків культури, Палацу культури імені Жовтня та імені Калініна міста Кіровограда. Глядачі матимуть змогу переглянути вистави цікавих творчих колективів з Бережніського сільського Будинку культури Кіровоградського району, театрального колективу Побузького нікелевого заводу, педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна, Світловодського Будинку культури, Палацу ім. Леніна цього ж міста, Глинського сільського Будинку культури та інших.

ЕНЮК.

1. ПОЧАТОК? НІ, ПРОДОВЖЕННЯ...

Іншого разу ті повідомлення приносили б радість, але зараз породжували тривогу. І зростала воля проперційно числу заяв на столі і телефонним дзвінками, коли в трубі лунали такі шалені голоси...

За кожну з цих дівчаток Вячеслав щиро радів — досягли свого, вступили до вузів і технікумів. Нехай щастить їм у студентському житті. Але те, що 13 шкіл з 24 напередодні навчального року лишилися без старших піонервожатих, не могло втішатися. Здається: тільки-но підготували кадри для роботи, налагодили навчально-виховний процес, і от тобі — за кілька днів результат усіх семінарів, бесід, нарад розтанув у просторі. Знову все починає спочатку. Але кого ж шукати на заміну? І чи надовго вона? Чому все ж роз'їхалися дівчата зі шкіл?

Ось так у гарячі серпневі дні Вячеслав Забжан, секретар-завідділ шкіл Новомиргородського райкому комсомолу зіткнувся з проблемою плінності кадрів вожатих, проблемою, яка не дає йому спокою до сьогодні. Тоді ж він довідався, що проблема ця «з родом», що він не починає її, а лише продовжує. Порадили і «надійний» вихід — «спрацювати на відсіві».

2. ВОЖАТА — ПРОФЕСІЯ ЧИ КРОК
ДО ПРОФЕСІЇ?

Але, перш ніж розібратися в труднощах новомиргородців, давайте поміркуємо над тим, чи ж справді плінність кадрів вожатих можна вважати проблемою, і якщо так, то в чому її суть?

Звернімося до статистики. У нашій області на початку цього навчального року недорахувалися 173 піонервожатих, що становить 28 процентів від загального їх числа. Отже, проблема існує. Масштабна, гостра. Чому?

Одна з перших так званих «об'єктивних» труднощів, на які вказують комсомольські активісти, — «проміжність» професії. Останній термін розшифровується досить просто — піонервожатим не можна бути все життя. А від цього професія стає ніби проміжною ступінкою до інших — кому до вчителювання, кому — на комсомольську роботу, для деякого це — взагалі «затісне» місце, де можна перебувати на наступних екстазах у вуз. Як би там не було, але все це створює певні умови для небажаного відсіву кадрів.

Та напевно чи можна погодитися з «об'єктивністю» таких доводів. Згадаймо, скільки працює у нас вожатих, для яких ця професія стала головною справою їх молодого життя, який віддає їм вони вже чимало років. Чотирнадцять літ працює старшою піонервожатою в Михайлівській середній школі Олександрійського району Ольга Олександрівна Попайко. Вона — широк, надійний друг дітей, і в той же час професіонал-педагог, який знає свою справу до тонкощів. І таких прикладів можна навести чимало. Досвід роботи

окремих райкомів і міськкомів ЛКСМУ показує: там, де вожатими стають за покликанням, де їм створюють хороші умови для праці — небагато очікує швидко розлучитися з обраною роботою. З 19 вожатих Олександрії тільки одна на початку цього навчального року подала заяву про звільнення. Подібні справи в Знаменському і Світловодському міськкомі, Олександрійському і Гайворонському райкомах комсомолу.

Отже, причини інші. Як? Найвлучніше їх сформулювала якось у розмові директор одного з Будинків піонерів: «Деякі не знаходять себе самі, інших не знаходимо ми». Це — по широті Справді, вожатими приходять працювати зовсім юні, які ще не визначилися на своєму життєвому шляху. Не виключено, що оберуть його далі.

„НА ВІДСІВІ“

Невесела історія про невеселі справи райкому, в якій розповідається про те,

— як «танталові муки» стали новомиргородськими;

— чому в «живої» проблеми з'явилися «мертві» точки;

— де взяти вожату?

ко не з першого разу. Але зарадити тут можна тільки одним — шукати самим райкомівцям, шукати наполегливо, ретельно тих юнаків і дівчат, для котрих робота з дітьми — близька, радісна, покликання. Це не просто, але саме в цій справі, в доборі кадрів вожатих чимало недоліків.

Бажаючи стати вожатими значно більше, аніж звичайних місць. Однак, коли підходить час запропонувати ланки, виявляється, що заміняти тих, хто вибув — ніким. Той не готовий, той не здатний, той передумав. Тоді вирішується просто: у школи посилають слабо підготовлених юнаків і дівчат, здебільшого «відсіви» (тих, хто повернувся додому після невдачі на останніх екзаменах до вузу) з тим, щоб у процесі роботи підготувати з них справжніх вожатих. Але скільки часу минає непродуктивно, скільки випадкових людей потрапляють у школи!

Чому ж так трапляється? Насамперед, у багатьох випадках комсомольські працівники не знають свого піонерського активу. Можливо, й відомі деякі прізвища піонерів і комсомольців, але не те, чи здатні вони самостійно вести роботу на відповідальному рівні. Або ж ділі їх не випробували: ані конкретних доручень райкому комсомолу, ані серйозних завдань районної ради піонерської організації вони не виконували.

У багатьох організаціях запущено роботу з резервом піонервожатих. Часом вона не йде далі складання списку.

Е ще одна проблема, про яку чомусь забувають: профорієнтація. Так, саме профорієнтація. Але нерідко трапляється, що вчорашні випускники дуже поверхово знають про особливості роботи вожатого, хоча сподіваються працювати саме ними. Отут би вчасно їм підказати?

І таких причин можна назвати чимало. Загальний же масштаб проблеми складає-

ється з того, що хтось недопрацював у кож-
ному конкретному випадку.

3. ЗА НАПОЛЕГЛИВІСТЬ — НУЛЬ

Як же вирішують цю проблему у Новомиргородському районі? Давайте повернемося до серпня минулого року, де ми залишили секретаря райкому Вячеслава Забжану в скрутному становищі. Справді, годі йому було нелегко — на яку громадську активність школярів можна розраховувати, коли в навчальних закладах нестало більше половини піонервожатих, та й серед секретарів комсомольських організацій відбулося чимало змін. Давня проблема по-стала, як ніколи гостро.

Що ж райком? Можливо, це стало темою обговорення на бюро? Ні. Роботу з піонерськими вожатими тут вважали, мабуть, другорядною. Протягом року, принаймні, про неї жодного разу райкомівці не згадували на своїх засіданнях. Можливо, до вирішення цієї проблеми залучили комсомольський актив району — адже проблеми сільської школи — турбота всього комсомолу? Теж ні.

Новомиргородці «спрацювали» на «відсіві».

Можуть закинути, чому ми так детально зупиняємося на справах, досить віддалених у часі. Відповімо: тому, що все може повторитися і цього року. Настав літо, і чимало піонервожатих уже готують документи прийомним комісіям вузів і технікумів. Хто знає, скільки з них і скільки поклинуть уже не шкільні дівчата? А в райкомі комсомолу зовсім не готово до цього, як і раніше, належної заміни в районі немає. Щоправда, при Будинку піонерів існує список «резерву», але в райкомі його немає, та й сказати щось суттєве про своїх майбутніх вожатих тут не можуть. Забули тут і цікаву ініціативу. Кілька років тому у Новомиргородській середній школі № 2 старша піонервожата укладала групу старшокласниць, яких готувала до роботи вожатими. Зараз же про це пам'ятають тільки ветерани. Нічого не робиться і в справі професійної орієнтації учнів у цьому плані.

Можливо, надії покладаються на шефів, комсомольців виробничиків? Теж не схоже. У папці секретаря райкому лежить лише коротенький список з чотирма прізвищами вожатих-коллаборантів із села Тиліківки. Оце й уся інформація по району. Ще один аргумент: на загально-виборні збори до комсомольців Капіганівської середньої школи, на яких ми побували, не прийшов ніхто з шефів, хоча цукрозавод, де вони працюють, розташований зовсім поряд.

Так, цього року з ініціативними вожатими в Новомиргороді попрацювали багато і регулярно. Але чи не піде вся ця робота знову налівець? Адже заміни фактично не підготовлено. І вересень знову може піднести минулорічні сюрпризи.

О. РАКІН,

сектор «Молодого комунара»,
Новомиргородський район.

